

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze jako soud odvolací rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Reného Fischera a soudkyň JUDr. Ladislavy Mentbergerové a Mgr. Halky Hovorkové ve věci

žalobce: **JUDr. V. B.** narozený [redacted]
bytem [redacted]
zastoupený Doc. JUDr. Tomášem Gřivnou, Ph.D., advokátem
Praha 1, Revoluční 1044/23

proti
žalovanému: **Česká republika – Ministerstvo spravedlnosti ČR**
sídlem Praha 2, Vyšehradská 16
jednající Úřadem pro zastupování státu ve věcech majetkových
sídlem Praha 2, Rašínovo nábřeží 390/42

o 23 022 022 Kč s příslušenstvím,

k odvolání žalobce proti rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 2 ze dne 10. 5. 2016, č. j. 42 C 361/2014 – 352,

takto:

- I. Rozsudek soudu I. stupně se ve výroku III. ohledně částky 20 000 000 Kč s příslušenstvím **potvrzuje.**
- II. Ve výroku IV. se rozsudek soudu I. stupně **mění** tak, že žalobce je povinen zaplatit žalovanému náhradu nákladů řízení ve výši 1 800 Kč do tří dnů od právní moci rozsudku.

Shodu s prvopisem potvrzuje: Martina Hájková

- III. Žalobce je povinen zaplatit žalovanému náhradu nákladů odvolacího a dovolacího řízení ve výši 900 Kč do tří dnů od právní moci rozsudku.

Odůvodnění:

1. Soud I. stupně shora označeným rozsudkem uložil žalovanému zaplatit žalobci částku 15.730 Kč s úrokem z prodlení 8,05 % ročně, jdoucím z této částky od 11. 10. 2014 do zaplacení a s úrokem z prodlení 8,05 % ročně z částky 334 807 Kč od 11. 10. 2014 do 1. 12. 2014, to vše do 15 dnů od právní moci rozsudku (ad I.), zastavil řízení co do částky 334 807 Kč (ad II.), zamítl žalobu ohledně částky 23 006 292 Kč s příslušenstvím (ad III.) a žalovanému uložil povinnost zaplatit žalobci na nákladech řízení částku 82 938,80 Kč do 15 dnů do právní moci rozsudku k rukám advokáta JUDr. Tomáše Grivny, Ph.D. (ad IV.).
2. Předmětem řízení bylo zaplacení částky 23 356 829 Kč, které se žalobce domáhal podle zák. č. 82/1998 Sb. z titulu náhrady škody způsobené nezákonným rozhodnutím a nesprávným úředním postupem. Z uvedené sumy požadoval 20 000 000 Kč jako náhradu nemajetkové újmy vzniklé mu z nezákonného rozhodnutí, 3 000 000 Kč z titulu nesprávného úředního postupu a 356 829 Kč jako věcnou škodu – náklady právního zastoupení, které v souvislosti se svým trestním stíháním vynaložil.
3. Soud I. stupně po provedeném dokazování vzal za zjištěné, že žalobce byl trestně stíhán pro zločin podplácení podle § 332 odst. 1 a 2 písm. a) tr. zák. Trestní stíhání bylo zahájeno usnesením Policie ČR ze dne 6. 9. 2011, dne 26. 1. 2012 byla podána u Obvodního soudu pro Prahu 5 obžaloba, rozsudkem tohoto soudu ze dne 13. 4. 2012 byl žalobce uznán vinným zločinem podplácení podle § 332 odst. 1 a 2 písm. b) tr. zák. Proti rozsudku podal žalobce odvolání a současně podal k Nejvyššímu soudu ČR návrh na rozhodnutí podle § 10 odst. 2 tr. ř. o tom, zda je vyňat z pravomoci orgánů činných v trestním řízení. Nejvyšší soud ČR svým usnesením ze dne 3. 10. 2012 rozhodl, že žalobce je vyňat z pravomoci orgánů činných v trestním řízení podle čl. 27 odst. 2 Ústavy ČR. Usnesením Městského soudu v Praze ze dne 14. 11. 2012 byl rozsudek soudu I. stupně ze dne 13. 4. 2012 zrušen a věc byla vrácena k novému projednání a rozhodnutí. Obvodní soud pro Prahu 5 poté svým rozsudkem z 23. 1. 2013 žalobce zprostil obžaloby, proti rozsudku podal odvolání státní zástupce a Městský soud v Praze svým usnesením z 26. 3. 2013 odvolání jako nedůvodné zamítl. Usnesení nabylo téhož dne právní moci, proti usnesení bylo dne 21. 6. 2013 podáno Nejvyšším státním zastupitelstvím dovolání a dne 27. 8. 2013 podala ministryně spravedlnosti stížnost po porušení zákona. Nejvyšší soud ČR rozhodnutím z 15. 1. 2014 zamítl stížnost po porušení zákona a odmítl dovolání.
4. Takto zjištěný skutkový stav soud I. stupně posoudil podle § 1, § 5, § 8, § 13, § 31a a § 32 zák. č. 82/1998 Sb. Ohledně požadavku žalobce na zaplacení částky 3 000 000 Kč z titulu nesprávného úředního postupu, dovodil, že pokud nesprávný úřední postup žalobce spatřoval v tom, že proti pravomocnému rozhodnutí Městského soudu v Praze podala ministryně spravedlnosti ČR stížnost po porušení zákona a Nejvyšší státní zástupce podal dovolání, pak o nesprávný úřední postup ve smyslu § 13 odst. 1 zák. č. 82/1998 Sb. nejde, neboť Nejvyšší státní zástupce i ministryně spravedlnosti ČR postupovali v souladu s právními předpisy, které upravují mimořádné opravné prostředky, když využili možnosti proti konečnému rozhodnutí tyto opravné prostředky podat. Jejich postup tedy není nesprávným úředním postupem, neboť neporušili pravidla předepsaná právními normami. Výsledek dovolacího řízení a řízení o stížnosti po porušení zákona na tomto závěru nic nemění.
5. Dalším z nároků žalobce byl požadavek na zaplacení částky 356 829 Kč z titulu vynaložených nákladů na obhajobu v souvislosti s trestním stíháním žalobce. Z této částky žalovaný žalobci zaplatil částku 334 807 Kč; v tomto rozsahu vzal žalobce žalobu zpět a soud I. stupně řízení

Shodu s prvopisem potvrzuje: Martina Hájková

podle § 96 odst. 2 o. s. ř. ohledně této částky zastavil. Zbylé náklady řízení žalovaný odmítl žalobci uhradit s tím, že nebyly účelně vynaloženy. Soud I. stupně v odůvodnění svého rozhodnutí podrobně rozebral úkony právní služby, které obhájce v trestním řízení vedeném proti žalobci vynaložil. Nepřisvědčil závěru žalovaného ohledně toho, že za účelně vynaložené náklady na obhajobu lze považovat, pokud jde o porady klienta s jeho obhájcem, pouze jednu poradou s obhájcem před každým úkonem, neboť je nutné posoudit složitost dané věci a rozsah příslušného úkonu v trestním řízení. Řízení vedené proti žalobci v trestní věci bylo nepochybně po skutkové i právní stránce složité a jednotlivé úkony, konkrétně výslech spoluobžalovaného Š. [redacted] výslech žalobce i hlavní líčení byly úkony, které svou složitostí a obsáhlostí přesahovaly běžný úkon v trestním řízení. Soud I. stupně tak uzavřel, že dvě porady před každým z těchto úkonů (úkony ze dne 12. 10. 2011, 17. 10. 2011, 7. 11. 2011, 1. 3. 2012 a 21. 1. 2013) byly vynaloženy účelně v rámci obhajoby žalobce v trestním řízení. Za každý z těchto úkonů přísluší obhájci odměna 2 300 Kč + náhrada hotových výdajů 300 Kč + náhrada za DPH 21 %, celkem tedy 3 146 Kč x 5 = 15 730 Kč. Náhradu za zbylé dva úkony právní služby (celkem 6 292 Kč včetně náhrady za DPH) soud I. stupně žalobci nepřiznal, neboť žalobce neprokázal, že obhájce tyto dva úkony spočívající v doplnění odvolání proti rozsudku ze dne 13. 4. 2012, skutečně provedl. Protože žalovaný je v prodlení se zaplacením této částky podle § 15 odst. 1 zák. č. 82/1998 Sb. od 11. 10. 2014, po uplynutí 6 měsíční lhůty od uplatnění nároku žalobcem u žalovaného dne 10. 4. 2014, přiznal prvostupňový soud žalobci dále úrok z prodlení podle § 1970 o. z. z částky 15 730 Kč od 11. 10. 2014 do zaplacení a z částky 334 807 Kč od 11. 10. 2014 do 1. 12. 2014, kdy žalovaný žalobci uvedenou sumu uhradil. Výši úroků z prodlení stanovil podle vládního nařízení č. 142/1994 Sb. v platném znění.

6. Ohledně peněžitého zadostiučinění za nemajetkovou újmu ve výši 20 000 000 Kč prvostupňový soud dovodil, že nárok žalobce je s poukazem na ust. § 32 odst. 3 věta první zák. č. 82/1998 Sb. promlčen Subjektivní 6 měsíční promlčecí doba začala běžet dnem následujícím po právní moci zprošťujícího rozsudku, tedy dne 27. 3. 2013 a žalobce nárok u žalovaného a následně u soudu uplatnil až po marném uplynutí této doby. Žalovaný vznesl námitku promlčení a soud I. stupně ji proto shledal důvodnou. Šestiměsíční promlčecí doba skončila již dne 27. 9. 2013 a žalobce nárok neuplatnil v té době ani u soudu, ani u žalovaného, což by mělo za následek ve smyslu § 35 zák. č. 82/1998 Sb., že by promlčecí doba ode dne uplatnění nároku do skončení projednání, nejdéle však po dobu 6 měsíců neběžela. Podání mimořádných opravných prostředků (stížnost pro porušení zákona a dovolání) podle prvostupňového soudu nemělo vliv na běh promlčecí doby, která začala běžet dne 27. 3. 2013, neboť již oznámením pravomocného zprošťujícího rozsudku žalobce věděl, že proti němu bylo vedeno trestní stíhání nezákonně a tudíž věděl, že mu v příčinné souvislosti s tím vznikla nemajetková újma a mohl nárok u žalovaného uplatnit, což však neučinil a neuplatnil ho ani u soudu. Soud I. stupně žalobu proto ohledně částky 23 006 292 Kč s příslušenstvím jako neopodstatněnou zamítl.
7. O nákladech řízení rozhodl podle § 142 odst. 1 o. s. ř. ve spojení s § 146 odst. 2 věta druhá o. s. ř. a § 142 odst. 3 o. s. ř. Náhradu nákladů řízení v poměrné části přiznal žalobci a podrobný výpočet vysvětlil v odůvodnění svého rozsudku, když zvažoval úspěch účastníků ohledně každého uplatněného nároku zvlášť. Náklady řízení sestávající z nákladů právního zastoupení tak vyčíslil podle vyhl. č. 177/1996 Sb.
8. Proti rozsudku podali odvolání oba účastníci.
9. Odvolání žalobce směřovalo do výroků III. a IV. rozsudku. Žalobce uplatnil odvolací důvody uvedené v § 205 odst. 2 písm. b), c), d) a g) o. s. ř. Pokud jde o výrok, kterým byl zamítnut nárok žalobce na náhradu nemajetkové újmy, žalobce nesouhlasil se závěrem soudu I. stupně o tom, že by tento nárok byl promlčen. V odůvodnění odvolání podrobně rozebral institut promlčení, odkázal na judikaturu Evropského soudu pro lidská práva, kterou citoval, a judikaturu Nejvyššího

Shodu s prvopisem potvrzuje: Martina Hájková

soudu ČR, kterou rovněž citoval. Za rozhodné datum, od kdy je třeba považovat počátek běhu 6 měsíční subjektivní promlčecí doby, žalobce považoval den 15. 1. 2014, kdy Nejvyšší soud ČR rozhodl o obou mimořádných opravných prostředcích. Nelze souhlasit s názorem soudu I. stupně o tom, že tímto dnem je již 27. 3. 2013, neboť 26. 3. 2013 nabylo právní moci usnesení Městského soudu v Praze, kterým bylo zamítnuto odvolání státní zástupce proti rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 5 ze dne 23. 1. 2013, jak soud I. stupně dovodil. Za situace, kdy proti pravomocnému zprošťujícímu usnesení bylo podáno dovolání a stížnost pro porušení zákona, trestní stíhání žalobce dále pokračovalo, žalobci tak i nadále vznikala nemajetková újma a počátek běhu promlčecí doby proto je třeba vztáhnout až k datu, kdy nabylo právní moci rozhodnutí, kterým byla zamítnuta stížnost pro porušení zákona. V této souvislosti žalobce poukázal rovněž na to, že za nezákonné trestní stíhání mu žalovaný poskytl omluvu, čímž došlo rovněž k naplnění zákonných podmínek pro uznání dluhu ve smyslu § 2053 o. z. Ministerstvo spravedlnosti ČR se žalobci omluvilo dopisem z 30. 11. 2014, z této listiny byl zřejmý důvod uznání a došlo tedy k uznání dluhu, protože z předmětné omluvy vyplývá, že došlo k vydání nezákonného rozhodnutí, v důsledku čehož vznikla žalobci nemajetková újma, je zřejmá i výše uznání a způsob poskytnutého zadostiučinění.

10. Soud I. stupně pochybil i ve výroku o nákladech řízení. Podle žalobce žalovaný není účastníkem, který by měl ve smyslu § 151 odst. 3 o. s. ř. a vyhl. č. 254/2015 Sb. na náhradu nákladů řízení právo. Ust. § 151 odst. 3 o. s. ř. dopadá pouze na účastníky, kteří si zejména z finančních důvodů nemohou dovolit nechat zastoupit se advokátem, případně jiným zástupcem, což však není žalovaný, který je vybaven po finanční i personální stránce a má zcela jiné možnosti, než běžný účastník občanskoprávních sporů. Soud I. stupně náklady řízení vypočítal chybně, pokud žalobci přiznal bez náležitého odůvodnění náhradu nákladů pouze za 7 úkonů právní služby, ačkoliv těchto bylo vynaloženo více, neboť součástí nákladů řízení jsou též náklady za účelně vynaložené porady, kterých bylo celkem 8. Náklady řízení žalobce tak dosáhly částky 120 613 Kč tak, jak je žalobce vyúčtoval, když všechny tyto právní úkony právní služby byly vynaloženy účelně. Žalobce závěrem navrhl, aby odvolací soud napadený rozsudek ve výrocích III. a IV. zrušil a věc vrátil soudu I. stupně k dalšímu řízení.
11. Odvolání žalovaného směřovalo do výroků I. a IV. rozsudku. Žalovaný poukázal na to, že žalobci mimosoudně vyplatil z titulu škody spočívající v nákladech řízení, které žalobce vynaložil v souvislosti s trestním stíháním vedeným proti němu, celkem 334 807 Kč. Tyto náklady řízení lze považovat za účelně vynaložené. Zbylé náklady řízení za účelně vynaložené považovat nelze a v této souvislosti žalovaný zopakoval svoji argumentaci uplatněnou v řízení před soudem I. stupně. Poukázal na to, že podle judikatury přísluší ke každému úkonu právní služby nejvýše jedna porada advokáta s klientem a nikoliv více porad, jak je účtoval žalobce. Náklady řízení v rozsahu 15 730 Kč za 5 úkonů právní služby nebyly vynaloženy účelně a žalovaný je proto žalobci odmítl uhradit.
12. V doplnění odvolání žalovaný dále uvedl, že odůvodnění rozsudku ohledně toho, proč žalobci přiznal jako náhradu škody i náklady i za další úkony právní služby, nevyznívá přesvědčivě, protože podle platné právní úpravy náhrada škody zahrnuje pouze takové náklady řízení, které byly vynaloženy účelně na zrušení nebo změnu nezákonného rozhodnutí nebo na nápravu nesprávného úředního postupu. Náklady zastoupení jsou součástí nákladů řízení a sporné úkony nepředstavují náklady řízení, které by byly vynaloženy účelně ve smyslu § 31 odst. 1 zák. č. 82/1998 Sb. Naopak, pokud jde o úkony spočívající v doplnění odvolání ze dne 5. 11. 2012 a ze dne 29. 11. 2012, za něž soud I. stupně náhradu žalobci nepřiznal, v tomto směru žalovaný se závěry soudu I. stupně souhlasí. Ohledně nákladového výroku žalovaný uvedl, že náklady řízení by žalobci vůbec neměly být přiznány, a to se zřetelem na ust. § 142 odst. 2 o. s. ř., neboť žalobce byl úspěšný pouze v částce 350 537 Kč, naopak ve zbývající částce 23 006 292 Kč neuspěl. Procentuálním vyjádřením tak činí úspěch žalobce 1,5 % a jeho neúspěch naopak 98,5

Shodu s prvopisem potvrzuje: Martina Hájková

%. Žalobce pak nemůže uspět ani při posuzování jednotlivých dílčích nároků, neboť byl částečně úspěšný pouze v jednom ze tří. Žalovaný se neztotožnil ani s metodikou výpočtu nákladů řízení, kterou soud I. stupně použil. Závěrem navrhl, aby odvolací soud napadený rozsudek změnil tak, že se žaloba zamítá.

13. Žalobce ve svém písemném vyjádření k odvolání žalovaného uvedl, že rozsudek soudu I. stupně považuje ve výroku I. za správný, neboť rovněž náklady řízení v rozsahu celkem 15 730 Kč, které soud I. stupně žalobci dále přiznal, lze považovat za účelně vynaložené v souladu s ustálenou judikaturou se zřetelem na povahu a závažnost trestní věci žalobce. Není tedy možné bez dalšího uzavřít, že účelně vynaloženým nákladem na obhajobu je pouze takový náklad, který se pojí s určitým přesně daným počtem úkonů právní služby, účelnost je třeba vždy zvážit se zřetelem na okolnosti konkrétního případu. Vzhledem k počtu provedených porad nelze paušalizovat, že účelně vynaložené náklady se pojí vždy maximálně pouze s jednou poradou před a jednou poradou po jiném úkonu právní služby.
14. Pokud jde o odvolání žalovaného do výroku IV. o nákladech řízení, žalobce tento výrok rovněž napadl odvoláním, byť uplatnil jiné námitky směřující k nedostatku legitimace státu k uplatnění nároků na náhradu nákladů řízení. Námitky žalovaného jsou nesprávné a v této souvislosti žalobce poukázal na zvláštní povahu institutu zadostiučinění za nemajetkovou újmu. Právo na zadostiučinění za nemajetkovou újmu je třeba podle žalobce považovat za jeden nárok, který má několik forem a přiznáním jedné formy zadostiučinění se tedy uznává právo na zadostiučinění, ačkoliv byla přiznána jako satisfakce kterákoliv jeho forma. Pokud žalobci bylo poskytnuto zadostiučinění ve formě omluvy, tak byl uznán jeho nárok v části na přiměřené zadostiučinění za nemajetkovou újmu, žalobce byl tedy v předmětné věci pro účely náhrady nákladů řízení plně úspěšný a náklady řízení mu tak přísluší v plné výši. I v případě, že by nároky žalobce byly od sebe oddělitelné a každý se pro účel náhrady nákladů řízení posuzoval zvlášť, by byl žalobce úspěšný, neboť by byl úspěšným s ohledem na výše uvedené ve všech třech nárocích. Žalobce žádal, aby odvolací soud napadený rozsudek ve výroku I. potvrdil jako věcně správný.
15. Žalovaný ve svém písemném vyjádření k odvolání žalobce souhlasil se závěrem soudu I. stupně ohledně toho, že nárok žalobce na náhradu nemajetkové újmy v rozsahu 20 000 000 Kč je promlčen a poukázal na ust. § 32 odst. 3 věty první zák. č. 82/1998 Sb., kdy za okamžik, kdy se poškozený dozví o vzniku nemajetkové újmy, je třeba považovat ten moment, kdy se u něj projeví případné nepříznivé důsledky nesprávného výkonu veřejné moci. Není rozhodné, jak dlouho případné nepříznivé důsledky trvaly nebo kdy pominuly. Poškozený se o vzniku újmy dozvídá v jeden okamžik. Počátek běhu promlčecí lhůty je tak stanoven stejně jako v případě ust. § 32 odst. 1 citovaného zákona. Oznamováním rozhodnutí se rozumí okamžik, kdy rozhodnutí o zastavení trestního stíhání či zproštění řízení nabylo právní moci. Závěr soudu I. stupně o tom, že nárok žalobce je promlčen, je správný, neboť žalobce byl zproštěn obžaloby rozhodnutím, které nabylo právní moci dne 26. 3. 2013 a od 27. 3. 2013 tak začala běžet 6 měsíční promlčecí doba. Žalovaný popřel, že by v rámci předběžného projednání nároku žalobce podle § 14 cit. zák. nebo v následném soudním řízení učinil projev vůle, který by mohl představovat uznání žalobcovy nároku, a to ani částečně; naopak svým postojem žalovaný dal jednoznačně najevo, že nárok žalobce na zadostiučinění za nemajetkovou újmu zcela odmítá. Ohledně odvolání žalobce do nákladového výroku, žalovaný nesouhlasil s argumenty uplatněnými žalobcem v odvolání a poukázal na ust. § 151 odst. 3 o. s. ř., které bylo do o. s. ř. včleněno novelou přijatou zák. č. 139/2015 Sb. Žalovanému přísluší náhrada nákladů řízení v paušální výši 300 Kč za každý úkon, který v řízení učinil. V ostatním žalovaný odkázal na své odvolání do nákladového výroku.
16. Městský soud v Praze jako soud odvolací rozhodl o odvoláních obou účastníků svým rozsudkem ze dne 15. 2. 2017, č. j. 62 Co 375/2016-422, tak, že rozsudek soudu I. stupně ve výroku

Shodu s prvopisem potvrzuje: Martina Hájková

I. potvrdil, ve výroku III. ho ohledně částky 3 006 292 Kč s přísl. z této částky rovněž potvrdil a ohledně částky 20 000 000 Kč s přísl. z této částky a ve výroku IV. ho zrušil a věc v tomto rozsahu soudu I. stupně vrátil k dalšímu řízení. Ohledně odvolání žalovaného do výroku I. shodně se soudem I. stupně dovedl, že žalobcem požadované úkony právní služby – pět úkonů po 2 300 Kč včetně pěti režijních paušálů po 300 Kč a náhrady za DPH 21 %, výsledně 15 730 Kč – byly vynaloženy účelně a soud I. stupně proto nepochybil, když žalobci podle § 31 zák. č. 82/1998 Sb. tuto částku z titulu náhrady škody spočívající v nákladech řízení, které žalobce vynaložil, přiznal. Soud I. stupně rovněž správně žalobci přiznal úrok z prodlení z částky 15 730 Kč od 11. 10. 2014 do zaplacení. Odvolací soud shodně se soudem I. stupně dovedl, že žalobce neprokázal část náhrady škody spočívající v nákladech právního zastoupení za dva úkony právní služby po 2 300 Kč a dva režijní paušály po 300 Kč (doplnění odvolání z 5. 11. 2012 a 29. 11. 2012) včetně náhrady za DPH, neboť tato podání nebyla v trestním spise dohledána.

17. K požadavku žalobce na zaplacení částky 3 000 000 Kč z titulu náhrady nemajetkové újmy za nesprávný úřední postup spočívající v podání mimořádných opravných prostředků odvolací soud stejně jako soud I. stupně konstatoval, že podání těchto mimořádných opravných prostředků nepředstavuje nesprávný úřední postup a soud I. stupně proto nepochybil, když žalobu i v této části zamítl.
18. K požadavku žalobce na náhradu nemajetkové újmy za nezákonné rozhodnutí v rozsahu 20 000 000 Kč odvolací soud na rozdíl od soudu I. stupně dovedl, že tento nárok je promlčen podle § 32 odst. 3 zák. č. 82/1998 Sb., když na rozdíl od soudu I. stupně, který počátek běhu šestiměsíční promlčecí doby určil k datu 26. 3. 2013, kdy Městský soud v Praze jako soud odvolací pravomocně zamítl odvolání státního zástupce proti zprošťujícímu rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 5, dovedl, že nabytí právní moci rozhodnutí sice představuje okamžik, kdy je rozhodnutí závazné a řádnými opravnými prostředky nezměnitelné, nicméně právní moc nevyklučuje podání mimořádného opravného prostředku a za stavu, kdy mimořádné opravné prostředky v tomto případě byly podány, řízení nadále pokračovalo a teprve dne 15. 1. 2014, kdy Nejvyšší soud ČR zamítl stížnost pro porušení zákona a odmítl dovolání, byl tento stav nejistoty žalobce jako poškozeného odstraněn. Odvolací soud tak považoval datum 15. 1. 2014 za definitivní konec řízení a od něj určil počátek běhu šestiměsíční promlčecí doby. Dovedl, že nárok žalobce na zaplacení částky 20 000 000 Kč s příslušenstvím za nezákonné rozhodnutí promlčen není, neboť žalobce podal dne 13. 10. 2014 žalobu u soudu, předtím dne 10. 4. 2014 nárok uplatnil mimosoudně v rámci předběžného projednání u žalovaného a ve smyslu § 35 odst. 1 citovaného zákona tak promlčecí doba neběžela ode dne uplatnění tohoto nároku u žalovaného, nejdéle však po dobu šesti měsíců, tedy od 10. 4. 2014 do 10. 10. 2014. Od 15. 1. 2014 do 10. 4. 2014 uběhly z šestiměsíční promlčecí doby bez pěti dnů tři měsíce, promlčecí doba pak pokračovala 11. 10. 2014 a žaloba tedy byla podána včas.
19. Odvolací soud současně konstatoval, že omluvný dopis žalovaného z 30. 11. 2014 nelze považovat za uznání dluhu podle § 2053 o. z., neboť nesplňuje náležitosti tohoto právního jednání.
20. Odvolací soud tak soudu I. stupně uložil zabývat se požadavkem žalobce na zaplacení částky 20 000 000 Kč s příslušenstvím jako náhrady nemajetkové újmy z titulu nezákonného rozhodnutí.
21. Nejvyšší soud ČR k dovolání žalovaného svým rozsudkem ze dne 23. 7. 2019, č. j. 30 Cdo 3692/2017-454, rozsudek Městského soudu v Praze z 15. 2. 2017 v části výroku II., v níž byl zrušen rozsudek Obvodního soudu pro Prahu 2 ze dne 10. 5. 2016 ohledně nároku na zaplacení 20 000 000 Kč s přísl. a ve výroku o náhradě nákladů řízení zrušil a věc v tomto rozsahu vrátil Městskému soudu v Praze k dalšímu řízení. Dovolací soud nesouhlasil s názorem odvolacího soudu o tom, že za datum rozhodné z hlediska počátku běhu šestiměsíční subjektivní promlčecí

Shodu s prvopisem potvrzuje: Martina Hájková

doby podle § 32 odst. 3 věty první zák. č. 82/1998 Sb. je třeba považovat den 15. 1. 2014, kdy Nejvyšší soud ČR zamítl stížnost pro porušení zákona a odmítl dovolání, ale datum právní moci nabytí zprošťujícího rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 5, tedy den 26. 3. 2013. Nejvyšší soud ČR odkázal na svoji judikaturu – rozsudky ze dne 22. 11. 2011, sp. zn. 30 Cdo 96/2011 a ze dne 27. 12. 2012, sp. zn. 30 Cdo 962/2012, jejichž závěry odcitoval. Uvedl dále, že trestní stíhání žalobce bylo zahájeno usnesením o zahájení trestního stíhání dne 6. 9. 2011 a vzhledem k tomu, že k zahájení trestního stíhání došlo před účinností zák. č. 89/2012 Sb., použije se subsidiárně při aplikaci zák. č. 82/1998 Sb. na žalobcův nárok úprava obsažená v zákoně č. 40/1964 Sb. (občanský zákoník, ve zkratce obč. zák. – pozn. odvolacího soudu). Dovolací soud tak rozsudek odvolacího soudu podle § 243e odst. 1 o. s. ř. v rozsahu, v němž byl zrušen rozsudek soudu I. stupně ohledně nároku na zaplacení částky 20 000 000 Kč s příslušenstvím a ve výroku o nákladech řízení zrušil, věc mu v tomto rozsahu vrátil k dalšímu řízení s tím, že odvolacímu soudu uložil opětovně posoudit otázku promlčení nároku žalobce na náhradu nemajetkové újmy včetně hodnocení, zda dopisem žalovaného z 30. 11. 2014 došlo k uznání dluhu.

22. Nato odvolací soud znovu přezkoumal podle § 212 a § 212a odst. 1 a 5 o. s. ř. v rozsahu, v kterém byl předchozí rozsudek odvolacího soudu ze dne 15. 2. 2017 Nejvyšším soudem ČR zrušen, správnost napadeného rozsudku soudu I. stupně včetně správnosti postupu v řízení, které jeho jednání předcházelo a důkazní řízení podle § 213 odst. 4 o. s. ř. doplnil omluvným dopisem z 30. 11. 2014 na č. l. 466 spisu. Po takto doplněném řízení odvolací soud neshledal odvolání žalobce opodstatněným.
23. Odvolací soud předesílá, že je podle § 243g odst. 1 část věty první za středníkem o. s. ř. vázán právním názorem vyjádřeným Nejvyšším soudem ČR v jeho zrušujícím rozsudku. Soud I. stupně dospěl k závěru, že nárok žalobce na náhradu nemajetkové újmy v rozsahu 20 000 000 Kč s přísl. je promlčen se zřetelem na ust. § 32 odst. 3 věta první zák. č. 82/1998 Sb., když počátek běhu šestiměsíční promlčecí doby určil k datu 26. 3. 2013, kdy nabylo právní moci usnesení Městského soudu v Praze z téhož dne sp. zn. [REDAKCE] kterým bylo zamítnuto podle § 256 tr. ř. odvolání obvodní státní zástupkyně proti zprošťujícímu rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 5 ze dne 23. 1. 2013, sp. zn. [REDAKCE]. Odvolací soud se s tímto názorem ztotožňuje, když žaloba na zaplacení částky 20 000 000 Kč s příslušenstvím byla podána dne 13. 10. 2014 a teprve tímto dnem nastaly účinky, které zákon s podáním žaloby spojuje, tedy stavění běhu promlčecí doby ve smyslu § 112 obč. zák. Odvolací soud rovněž souhlasí s názorem soudu I. stupně o tom, že za stavu, kdy žalobce v průběhu promlčecí doby nárok neuplatnil u žalovaného, nemohlo dojít ani ke stavění běhu promlčecí doby podle § 35 odst. 1 zák. č. 82/1998 Sb. po dobu nejdéle šesti měsíců ode dne uplatnění nároku do skončení projednání, když nárok u žalovaného žalobce uplatnil až dne 10. 4. 2014, tedy po uplynutí šestiměsíční promlčecí doby podle § 32 odst. 3 věta první cit. zák. Žaloba tak byla podána opožděně, nejpozději měla být podána dne 26. 9. 2013, kdy byl její poslední dne. Odvolací soud nesouhlasí s argumentací žalobce, že počátek běhu této promlčecí doby je třeba určit k datu, kdy Nejvyšší soud ČR svým usnesením ze dne 15. 1. 2014, č. j. [REDAKCE] odmítl dovolání nejvyššího státního zástupce a zamítl stížnost pro porušení zákona. Den nabytí právní moci usnesení Městského soudu v Praze ze dne 26. 3. 2013 je datum, od kdy je třeba určit běh šestiměsíční subjektivní promlčecí doby podle § 32 odst. 3 věta první tohoto zákona, když nejpozději v tento den se žalobce dozvěděl o vzniklé nemajetkové újmě a nikoliv až 15. 1. 2014. Odvolací soud k tomu uvádí, že dovolání i stížnost pro porušení zákona jsou mimořádné opravné prostředky připuštěné trestním řádem, které na právní moc napadeného rozhodnutí nemají vliv. Odvolací soud, vázán právním názorem vyjádřeným Nejvyšším soudem ČR v jeho zrušujícím rozsudku ze dne 23. 7. 2019 dovozuje, že nárok žalobce na náhradu nemajetkové újmy ve výši 20 000 000 Kč s přísl. je promlčen (k tomu srovnej obdobně rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 27. 12. 2012, sp. zn. 30 Cdo 962/2012).

Shodu s prvopisem potvrzuje: Martina Hájková

24. K námitce žalobce o tom, že žalovaný dluh v uvedené výši vůči žalobci uznal, když v této souvislosti žalobce odkázal na jeho omluvný dopis ze dne 30. 11. 2014, odvolací soud uvádí následující.
25. Podle § 558 obč. zák. *uzná-li někdo písemně, že zaplatí svůj dluh určený co do důvodu i výše, má se zato, že dluh v době uznání trval. U promlčeného dluhu má takové uznání tento právní následek jen věděl-li ten, kdo dluh uznal, o jeho promlčení.*
26. V době, kdy Ministerstvo spravedlnosti uvedený dopis sepsalo, již nárok žalobce na náhradu nemajetkové újmy v rozsahu 20 000 000 Kč s přísl. promlčen byl, jak vyplývá z výše uvedeného. Omluvný dopis z 30. 11. 2014 však v žádném případě uznáním dluhu ve smyslu § 558 obč. zák. není. V tomto dopise pouze žalovaný vyjadřuje politování nad tím, že žalobce byl nezákonně trestně stíhán, když výsledně byl obžaloby zproštěn a za nemajetkovou újmu, kterou v souvislosti s tímto trestním stíháním žalobce utrpěl, se mu omlouvá. V uvedeném dopise však žalovaný v žádném případě netvrdí, že svůj dluh ve výši 20 000 000 Kč s přísl. vůči žalobci uznává tak, jak § 558 obč. zák. požaduje. Tento dopis obsahuje toliko důvod vzniku dluhu – nezákonné trestní stíhání, - ovšem není v něm obsažena výše dluhu (nemajetkové újmy). Žalovaný totiž v uvedené listině neuvádí, že by byl žalobci ochoten jakoukoliv nemajetkovou újmu vůbec uhradit, natož aby ji dokonce v určité výši uznal. Požadavek § 558 obč. zák. na to, aby v uznání dluhu byl uveden nejenom důvod, ale též výše, je zcela jednoznačný, a v tomto směru je tato právní úprava kogentní. Své negativní stanovisko žalovaný ostatně uplatnil v průběhu celého řízení od samého počátku, kdy již ve svém vyjádření z 11. 3. 2015 (č. l. 102-112 spisu) žalovaný požadavek žalobce na náhradu nemajetkové újmy zcela odmítá a toto jeho stanovisko zůstalo v průběhu řízení neměnné. Odvolací soud tak ohledně žalobcem namítaného uznání dluhu dospěl ke stejnému závěru, jako ve svém předchozím rozsudku ze dne 15. 2. 2017.
27. Soud I. stupně tak nepochybil, když nárok žalobce na zaplacení částky 20 000 000 Kč s přísl. zamítl, neboť tento nárok je promlčen a žalovaný námitku promlčení řádně vznesl. Uplatnění této námítky není ani v rozporu s dobrými mravy tak, jak žalobce dovozoval při odvolacím jednání dne 23. 10. 2019.
28. Dobrým mravům zásadně neodporuje, namítá-li někdo promlčení práva uplatňovaného vůči němu, neboť institut promlčení přispívající k jistotě v právních vztazích je institutem zákonným, a tedy použitelným ve vztahu k jakémukoliv právu, které se podle zákona promlčuje. Uplatnění námítky promlčení by se přičilo dobrým mravům jen v těch výjimečných případech, kdy by bylo výrazem zneužití tohoto práva na úkor účastníka, který marné uplynutí promlčecí doby nezavinil, a vůči němuž by za takové situace zánik nároku na plnění v důsledku uplynutí promlčecí doby byl nepřiměřeně tvrdým postihem ve srovnání s rozsahem a charakterem jím uplatňovaného práva a s důvody, pro které své právo včas neuplatnil. Tyto okolnosti by přitom musely být naplněny v natolik výjimečné intenzitě, aby byl odůvodněn tak významný zásah do principu právní jistoty, jakým je odepření práva uplatnit námitku promlčení (rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 23. 1. 2018, sp. zn. 27 Cdo 2826/2017).
29. V daném případě odvolací soud žádné takové mimořádné okolnosti neshledal. Skutečnost, že žalobce byl nezákonně trestně stíhán, sama o sobě důvodem pro to, že námitka promlčení by byla v rozporu s dobrými mravy, být nemůže, když je na každém, aby si svá práva střežil. Žalobce svůj nárok uplatnil u soudu více jak rok po uplynutí šestiměsíční promlčecí doby podle § 32 odst. 3 věta první obč. zák. č. 82/1998 Sb. a u Ministerstva spravedlnosti více jak rok a půl po pravomocném skončení trestního stíhání dne 26. 3. 2013 v rámci předběžného projednání nároku podle § 14 cit. obč. zák.; Nejde tedy o prodloužení v řádu několika málo dní, ale v řádu měsíců, resp. roku, když žalobce byl navíc zastoupen advokátem, tedy profesionálem v oboru právo, u něhož se předpokládá odborná kvalifikovanost. Žalobce netvrdil ani žádné další okolnosti, např. že by mu žalovaný

slíbil, že jeho nárok uspokojí, nebo že by na jeho straně docházelo k průtahům v rámci předběžného projednání nároku, nebo že by ho žalovaný např. ujist'oval, že nárok promlčen být nemůže, apod. Odvolací soud tak uzavírá, že uplatnění námítky promlčení v daném případě není v rozporu s dobrými mravy.

30. Právní posouzení věci tak, jak jej soud I. stupně učinil, je správné, odvolací důvod podle § 205 odst. 2 písm. g) o. s. ř. naplněn není.
31. Odvolací soud s uvedením důvodů rozsudek soudu I. stupně ve výroku III. ohledně částky 20 000 000 Kč s přísl. potvrdil podle § 219 o. s. ř. jako věcně správný.
32. Soud I. stupně pochybil ve výroku o nákladech řízení účastníků. Základní zásadou, která ovládá rozhodování o náhradě nákladů civilního sporného procesu je zásada úspěchu ve věci, vyjádřená v ust. § 142 odst. 1 o. s. ř. V této zásadě se promítá myšlenka, že ten, kdo důvodně bránil své subjektivní právo nebo právem chráněný zájem, má právo na náhradu nákladů, které při této procesní činnosti účelně vynaložil, proti účastníku, do jehož právní sféry bezdůvodně zasahoval (k tomu srovnej náleží Ústavního soudu ČR sp. zn. I. ÚS 2862/07). Výjimku z tohoto pravidla představuje ust. § 150 o. s. ř. obsahující zvláštní zmírňovací právo soudu, jímž je z důvodů hodných zvláštního zřetele umožněno rozhodnout o náhradě nákladů řízení jinak, než by odpovídalo výsledku sporu. Slouží k odstranění nepřiměřené tvrdosti, tedy jinými slovy k dosažení spravedlnosti pro účastníka řízení (srovnej náleží Ústavního soudu ČR sp. zn. I. ÚS 191/06). Úvaha soudu o tom, zda se jedná o výjimečný případ a zda tu jsou důvody hodné zvláštního zřetele, musí vycházet z posouzení všech okolností konkrétní věci. Při zkoumání existence důvodů hodných zvláštního zřetele je třeba přihlížet nejen k majetkovým, sociálním a osobním poměrům účastníků řízení, ale i k okolnostem, které vedly k zahájení řízení, k chování účastníků v průběhu řízení a stejně tak i k dalším relevantním skutečnostem, které určitým způsobem individualizují situaci účastníků řízení v tom směru, že si zasluhuje specifické zacházení ve smyslu citovaného ustanovení (srovnej náleží Ústavního soudu ČR sp. zn. III. ÚS 1840/10).
33. Soud I. stupně vycházel z toho, že v předmětném řízení byly tři nároky, a to nárok na náhradu nemajetkové újmy ve výši 20 000 000 Kč s přísl. a nárok na náhradu nemajetkové újmy ve výši 3 000 000 Kč s přísl. a dále nárok na náhradu škody. Úspěch, resp. neúspěch účastníků zvažoval pro každý nárok zvlášť. Takovýto postup však není správný. Podle přesvědčení odvolacího soudu je třeba vyjít z toho, že předmětem řízení byla celková částka 23 356 829 Kč s přísl. Žalobce uspěl pouze ohledně částky 15 730 Kč s přísl., dále žalovaný ohledně částky 334 807 Kč, v níž bylo řízení zastaveno, toto zastavení z procesního hlediska zavinil podle § 146 odst. 2 věta první o. s. ř. – v tomto rozsahu by příslušela náhrada nákladů řízení žalobci (§ 142 odst. 2 a § 146 odst. 2 věta první o. s. ř.). Úspěch žalovaného tak představuje 98,5 % z celkové hodnoty sporu; naopak úspěch žalobce s připočtením procesního zavinění žalovaného činí 1,5 % odpovídající částkám 15 730 Kč s přísl. a 334 807 Kč. Za tohoto stavu je namístě o nákladech řízení rozhodnout podle § 142 odst. 3 o. s. ř. a přiznat je v plné výši žalovanému, když jeho neúspěch, resp. zavinění je pouze nepatrné. Náklady řízení sestávají z paušální náhrady jeho hotových výdajů za 6 úkonů po 300 Kč podle § 151 odst. 3 o. s. ř., § 1 odst. 3 písm. a), b) a c) a § 2 odst. 3 vyhl. č. 254/2015 Sb., celkem 1 800 Kč, když pro úplnost odvolací soud připomíná, že zvažoval pouze ty úkony, které byly v řízení učiněny po 6. 10. 2015, kdy uvedená vyhláška nabyla účinnosti. Rozsudek soudu I. stupně ve výroku IV. proto postupem podle § 220 odst. 1 písm. a) o. s. ř. změnil tak, jak to vyplývá z výrokové části tohoto rozhodnutí.
34. V odvolacím a dovolacím řízení byl žalovaný úspěšný a podle § 142 odst. 1 o. s. ř. za použití § 224 odst. 1 o. s. ř. a § 243g odst. 1 věta druhá o. s. ř. tak má právo na náhradu nákladů odvolacího a dovolacího řízení sestávající rovněž z paušální náhrady jeho hotových výdajů za tři

Shodu s prvopisem potvrzuje: Martina Hájková

úkony právní služby podle § 151 odst. 3 o. s. ř., § 1 odst. 3 písm. b), c) a f) a podle § 2 odst. 3 cit. vyhl., celkem 900 Kč.

Poučení:

Proti tomuto lze podat dovolání do dvou měsíců ode dne doručení rozhodnutí odvolacího soudu k Nejvyššímu soudu ČR prostřednictvím soudu, který ve věci rozhodoval v prvním stupni, a to za podmínek uvedených v § 237 o. s. ř.

Praha 23. října 2019

Mgr. René Fischer v. r.
předseda senátu